

การประเมินความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย

การประเมินความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและพฤติกรรมชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย

๑. ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณี ที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาก็จะน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและพฤติกรรมชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดำเนินการผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณากระบวนการจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิยมชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย ที่ได้ดำเนินการผ่านมา รวมถึงข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและเรื่องการลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย ได้วิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงทุจริตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน ในประเด็น ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง
๔. การบริหารงานบุคคล

๓. เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) ภายในองค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย

	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวมากกว่า ๕ ครั้ง / ปี
	สูง	มีโอกาสดังกล่าวไม่เกิน ๔ ครั้ง / ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวไม่เกิน ๓ ครั้ง / ปี
	น้อย	มีโอกาสดังกล่าวไม่เกิน ๒ ครั้ง / ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวไม่เกิน ๑ ครั้ง / ปี

๔. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่อาจจะเกิดขึ้น ภายในองค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย

	สูงมาก	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)
	สูง	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ไม่เกินร้อยละ ๑๐)
๓	ปานกลาง	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ไม่เกินร้อยละ ๕)
	น้อย	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (ไม่เกินร้อยละ ๓)
	น้อยมาก	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)
๑		

๕. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง				
๔		ปานกลาง			
๓		ปานกลาง			
๒			ปานกลาง	ปานกลาง	
๑					ปานกลาง

๖. ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดย พิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ โอกาส X ผลกระทบ กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑		๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒		๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕ - ๘ คะแนน
๔		๑ - ๔ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการ พิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (ประเด็นสืบค้น) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย
อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

๑. ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง		
๑.การยื่นคำร้องขออนุญาต	๑.อาจมีการเรียกรับสินบน ใน กรณีที่ยื่นคำร้องไม่เป็นไปตาม กำหนดระยะเวลา	๒	๓	๖	ปานกลาง	๑.ผู้บังคับบัญชาให้มีการควบคุมและ ติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการ กำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบ อย่างเคร่งครัด	กองคลัง
๒.การตรวจสอบเอกสาร	๒.-	-	-	-	-	๒.จัดโครงการประกาศเจตนารมณ์เพื่อ สร้างวัฒนธรรมและค่านิยมสุจริต	
๓.การใช้ดุลพินิจให้ความเห็น ประกอบพิจารณาอนุญาต อนุมัติ	๓.-	-	-	-	-		
๔.การอนุมัติออกไปอนุญาต	๔.อาจมีการเรียกรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อให้ได้รับ การอนุญาตที่รวดเร็วขึ้น	๓	๓	๙	สูง		

๒. ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย

ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง		
๑. รับขึ้นทะเบียนผู้มีหน้าที่ชำระภาษี	๑. มีการเรียกรับสินบน เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ต้องมาขึ้นทะเบียนตามระยะเวลาที่กำหนด	๒	๓	๖	ปานกลาง	๑. สำรวจจำนวนผู้ที่อยู่ในเกณฑ์ต้องเสียภาษี รวบรวมและจัดทำข้อมูลให้ครบถ้วน ๒. มีการประชาสัมพันธ์กำหนดการชำระภาษีให้ ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง ๓. ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่า ด้วยการรับเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างเคร่งครัด	กองคลัง
๒. ประกาศแจ้งผู้มีหน้าที่เสียภาษี ให้มาดำเนินการเสียภาษี	๒.-	-	-	-	-		
๓. ผู้เสียภาษีชำระค่าภาษี ณ ที่ทำการ อบต.บางกะไชย	๓. มีการเรียกรับสินบนเพื่อให้ผู้เสียภาษี ไม่ต้องชำระภาษีเต็มจำนวน	๓	๓	๙	สูง		
๔. เจ้าหน้าที่ออกไปเสร็จให้ผู้เสียภาษี และบันทึกยอด	๔. การบันทึกยอดรับส่งในแต่ละวัน ยอดอาจไม่ตรงกัน	๒	๓	๖	ปานกลาง		

๓. ประเมินความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง		
๑. ประกาศเผยแพร่แผนจัดซื้อจัดจ้าง	๑. -	-	-	-	-	๑. กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะหรือร่างขอบเขตของงานที่ไม่เอื้อ ประโยชน์ ให้ผู้ยื่นข้อเสนอหรือผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อให้เกิดการแข่งขัน ราคาอย่างเป็นธรรม	กองคลัง
๒. จัดทำราคากลาง ร่างขอบเขตของงาน คมสมบัติเฉพาะ	๒. อาจมีการร่างขอบเขตที่เอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้าง	๒	๓	๖	ปานกลาง	๒. การตรวจสอบบุคลากรในความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองาน ในการจัดซื้อจัดจ้างทุกกรณี ให้ตรวจสอบบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับผู้เสนองาน ด้วยไม่ว่าจะเป็น หัวหน้าเจ้าหน้าที่	
๓. การจัดทำรายงานขอซื้อขอจ้าง	๓. -	-	-	-	-	๓. ให้มีการประชุมคณะกรรมการงานจ้างในการให้ข้อมูลการก่อสร้างก่อน	
๔. ดำเนินการจัดหา	๔. เจ้าหน้าที่จัดหาอาจใช้วิธีการจัดหาที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้าง	๓	๓	๙	สูง	๔. การตรวจสอบรับพัสดุต้องเป็นไปตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะหรือร่างขอบเขต ของงานที่กำหนดไว้ตามสัญญา พร้อมทั้งให้รายงานผลการตรวจรับให้หัวหน้าหน่วยงานทราบ	
๕. การอนุมัติสั่งซื้อ/จ้าง	๕. -	-	-	-	-		
๖. การทำสัญญา	๖. อาจมีการทำสัญญาที่เอื้อต่อผู้รับจ้าง	๓	๓	๙	สูง		
๗. การตรวจรับพัสดุ	๗. หากการส่งมอบงานของผู้รับจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ อาจมีการเรียกเงิน เพื่อบริการตรวจรับผ่านไปได้ด้วยดี	๓	๓	๙	สูง		

๔. ประเด็นการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
		Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง		
๑.การประกาศสรรหา รับสมัคร สมัครพนักงานจ้าง ๒.กำหนดวันรับสมัครผู้มี คุณสมบัติตรงตามที่ประกาศรับ สมัคร ๓.กำหนดให้มีการสอบตาม ขั้นตอน	๑.-	-	-	-	-	๑.ตรวจสอบการประกาศรับสมัครให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.อบต.จ. จันทบุรี ๒.มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารการรับสมัครผ่านช่องทาง ต่างๆ ๓.จัดให้มีเจ้าหน้าที่ในการตรวจและ ควบคุมข้อสอบให้เป็นความลับ ๔.แต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดเลือก ที่มีความเป็นกลางในการคัดเลือก บุคคล	สำนักปลัด
	๒.-	-	-	-	-		
	๓.เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับ ผลประโยชน์จากผู้สมัคร เพื่อแลก กับการได้รับตำแหน่งนั้นๆ ไม่ว่าจะ ด้วยวิธี การเรียกรับเงินจาก ผู้สมัคร การทุจริตเรื่องข้อสอบ หรือมีการเอื้อประโยชน์ให้กับ เครือญาติ	๓	๓	๙	สูง		
๔.ประกาศผลสอบคัดเลือก	๔.-	-	-	-	-		